

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 23.5.2012
C(2012) 3271 final

KOMISJONI OTSUS,

23.5.2012,

**seoses Eesti esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10c
lõike 5 kohase taotlusega eraldada üleminekuperioodil tasuta saastekvoote
elektritootmise moderniseerimiseks**

(Ainult eestikeelne tekst on autentne)

KOMISJONI OTSUS,

23.5.2012,

seoses Eesti esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10c lõike 5 kohase taotlusega eraldada üleminekuperioodil tasuta saastekvoote elektritootmise moderniseerimiseks

(Ainult eestikeelne tekst on autentne)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (edaspidi „ELi toimimise leping”),

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (edaspidi „direktiiv”),¹ eriti selle artiklit 10c,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi artikliga 10c lubatakse tingimustele vastavatel liikmesriikidel eraldada üleminekuperioodil tasuta saastekvoote elektrienergiat tootvatele käitistele.
- (2) Alates 2013. aastast eraldatakse elektrisektoris tegutsevatele käitajatele saastekvoodid reeglina enampakkumistel. Elektrisüsteemide moderniseerimiseks võivad liikmesriigid, kes täidavad direktiivi artikli 10c kohase võimaluse kasutamise tingimused, üleminekuperioodil eraldada tasuta saastekvoote sellistele käitajatele ajavahemikus 2013–2019. Need saastekvoodid arvatakse maha kogusest, mida kõnealune liikmesriik muidu vastavalt direktiivi artikli 10 lõikele 2 enampakkumisel müüks. Tasuta eraldatavatele saastekvootidele vastav summa tuleb investeerida infrastruktuuri moderniseerimisse ja ajakohastamisse, puhtasse tehnoloogiasse ning energiakasutuse struktuuri ja tarneallikate mitmekesistamisse.
- (3) Eesti esitas direktiivi artikli 10c lõike 5 kohase taotluse komisjonile 30. septembri 2011. aasta kirjaga. Vastuseks komisjoni küsimustele esitas Eesti teatatud kava täiendamiseks lisateavet 16. jaanuari 2012. aasta kirjas ja 3. aprilli 2012. aasta kirjas.
- (4) Eesti taotlust (hõlmas saastekvootide maksimaalset üldkogust 21 155 307, mida kavatsetakse eraldada käitistele artikli 10c kohaselt ajavahemikus 2013–2019) hinnati direktiivi artikli 10c kohaste kriteeriumide alusel, võttes arvesse komisjoni teatist „Juhenddokument direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10c kohaldamisvõimaluste kohta”² (edaspidi „teatis”) ning komisjoni 29. märtsi 2011. aasta otsust suuniste kohta, mis

¹ ELT L 275, 25.10.2003, lk 32.

² ELT C 99, 31.3.2011, lk 9.

käsitlevad meetodikat, mida kasutakse käitistele üleminekuperioodil elektritootmise eest tasuta saastekvootide eraldamiseks vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10c lõikele 3³ (edaspidi „otsus”)

- (5) Kooskõlas artikli 10c lõike 1 punktiga b oli Eesti 2007. aastal otseselt või kaudselt ühendatud Elektrienergia Edastuse Koordineerimise Liidu hallatava võrguga üksnes ühe alla 400 MW võimsusega liini kaudu. Seega võib Eesti kasutada direktiivi artikliga 10c ette nähtud võimalust.
- (6) Koos taotlusega esitasid Eesti ametiasutused loetelu nõuetele vastavatest käitistest, mis võivad üleminekuperioodil saada tasuta saastekvoote. Saastekvootide eraldamine loetelus esitatud käitistele toimub vastavalt direktiivi artikli 10c lõike 3 ja otsuse artikli 1 nõuetele.
- (7) Riikliku kava osana kavatseb Eesti investeerida taristu moderniseerimisse ja ajakohastamisse, puhtasse tehnoloogiasse, energiakasutuse struktuuri ja tarneallikate mitmekesistamisse. Kavandatud investeeringuid on tehtud alates 25. juunist 2009 või neid tehakse edaspidi. Need vastavad artikli 10c lõike 1 nõuetele ja võimalikult ulatuslikult teatise punktis 23 esitatud põhimõtetele. Seega on täidetud tingimused investeeringute rahastamiseks artikli 10c alusel eraldatud saastekvootidele vastavas summas.
- (8) Komisjon on ka kontrollinud kavandatavate investeeringute suhtes kohaldatavaid seire- ja jõustamissätteid. Eelkõige kavatseb Eesti eraldada saastekvoodid käitajale üksnes siis, kui viimane on päevale ametiasutusele nõuetekohaselt tõendanud, et investeeringuid on tõesti tehtud. Kui investeeringute tegemine viibib kuni üks aasta, eraldatakse saastekvoodid tõendite esitamisel investeeringute tegemisel esinenud ühe aastase viivituse kohta. Kui see viibib rohkem kui üks aasta, tuleb käitajal esitada tagasimakstav tagatis kõnealusele tasuta eraldamisele vastavas summas ja seejärel on tal võimalik saastekvoote saada. Saastekvoodid, mida käitajatele ei eraldata, pannakse direktiivi artikli 10 lõigete 1 ja 4 kohaselt enampakkumisele. Eesti kavandatav skeem võimaldab riiklikku kava tähelepenelikult jälgida ja tõhusalt jõustada ning sellega tagatakse, et artikli 10c kohaselt eraldatud saastekvoodid kajastuvad selgelt investeeringutes, mida tehakse elektrisektori moderniseerimiseks. Investeeringute tegemist kontrollib pädev ametiasutus ning on ette nähtud artikli 10c lõigete 1 ja 4 kohane nõuetekohane aruannete esitamine komisjonile. Seepärast leiab komisjon, et see skeem aitab riiklikus kavas esitatud investeeringute nõuetekohast tegemist piisavalt tagada.
- (9) Komisjon arvab, et tasuta saastekvootide eraldamine, nagu on Eesti taotlusega kavandatud, ei moonuta põhjendamatult konkurentsi direktiivi artikli 10c lõike 5 punkti e tähenduses. Samal ajal leiab komisjon, et tasuta saastekvootide eraldamine käitistele elektrienergia tootmiseks ja vastavate investeeringute rahastamiseks hõlmab ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses riigiabi andmist, millest Eesti on komisjoni heakskiidu eesmärgil teavitanud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikega 3. Eesti ei või kavandatud abimeetmeid jõustada enne, kui komisjon on võtnud vastu lõpliku otsuse, et kõnealune riigiabi on siseturuga kooskõlas.

³ KOM(2011) 1983 (lõplik)

- (10) Taotluses esitatud skeemi tuleb rakendada kooskõlas direktiiviga 2003/87/EÜ ja muude liidu asjakohaste sätetega, sh direktiiviga 2001/42/EÜ. Eesti võib kooskõlas direktiivi artikli 10c lõikega 2 vähendada üleminekuperioodil tasuta eraldatavate taotlusega hõlmatud saastekvootide üldkogust või otsustada kooskõlas direktiivi artikliga 10c eraldada üleminekuperioodil tasuta saastekvoote lühemat aega kui ajavahemik 2013–2019, tingimusel et see ei tekita ebakõla direktiiviga ega muude liidu õigusaktidega. Käesolev otsus ei mõjuta meetmeid, mida võetakse siseriiklikul tasandil kooskõlas liidu õigusaktidega, milles käsitletakse liikmesriikide energiapoliitikat ja liikmesriikide õigust määrata kindlaks oma energiaallikate kasutamise tingimused, tarneallikad ning energiakasutuse üldine struktuur.
- (11) Komisjon leiab, et taotlus on kooskõlas direktiivi artikliga 10c.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Eesti taotlusele eraldada vastavalt direktiivi artikli 10c lõikele 5 üleminekuperioodil tasuta saastekvoote elektrienergiat tootvatele kütistele ajavahemikus 2013–2019 vastuväiteid ei esitata.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Eesti Vabariigile.

Brüssel, 23.5.2012

Komisjoni nimel
Connie HEDEGAARD
komisjoni liige

TÕESTATUD KOOPIA
Peasekretäri nimel

Jordi AYET PUIGARNAU
Kantsleeri juhataja